

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Управителен съвет на СБХ 3

Изкуство, гуми... 4

Съобщения 8

Съобщения, Предстоящо 9

Предстоящо, хроника 10

Изкуство, гуми... 13

Съобщения 16

Оформление

Александър Стефанов

Редактор

Драгомира Симеонова

На корицата:

Симеон Стоилов –

„Проникване“

(От изложбата „Лични митологии“)

За контакти и реклама:

тел. 02) 944 4141

02) 846 7329

факс: 02) 946 02 12

info@sbhart.com

ИнфоСБХ

ISSN 1310-9448

Нови депозити на ЕВРОБАНК

в сила от 1 септември 2005

- Гъвкави и разнообразни депозити
- Изгодни лихви

ПИРЕОС МАКСИМУМ	7.67%	5.33%	5.33%
ПИРЕОС ПЛАН	7.20%	5.00%	5.00%
ПИРЕОС ПРЕМИЯ	6.25%	4.25%	4.25%
ПИРЕОС ПЛАТИНЕН	6.00%	3.50%	3.50%
ПИРЕОС ЗЛАТЕН	5.80%	3.20%	3.20%
ПИРЕОС СРЕБЪРЕН	5.60%	2.90%	2.90%
ПИРЕОС СТАНДАРТ	5.00%	2.50%	2.50%
ПИРЕОС ДЕТСТВО (СЛЕД ПЕТАТА ГОДИНА)	8.00%	6.00%	6.00%
ПИРЕОС ПРОГРЕСИЯ (СЛЕД ПЕТАТА ГОДИНА)	7.00%	5.50%	5.50%
ПИРЕОС АВАНС	5.50%	3.00%	3.00%
ПИРЕОС ЕКСПРЕС	0.30%	0.40%	0.40%

Повече информация можете да получите
на тел.: 02/96 90 760, 96 90 731,
както и във всеки клон на ЕВРОБАНК

Управителен съвет на СБХ

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА СДРУЖЕНИЕ С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ „СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ ХУДОЖНИЦИ“

(протокол № 9 от 15 септември 2005 год.)

на основание чл.26, ал.3 от ЗЮЛНЦ свиква

ОБЩО СЪБРАНИЕ

на Сдружението на 9 декември 2005 год. от 9 часа
в гр. София, ул. „Шипка“ 6,
в изложбената зала на I етаж,
при следния дневен ред:

ПРИЕМАНЕ НА БЮДЖЕТ НА СБХ ЗА 2006 ГОД.

При липса на кворум на основание
чл. 27 от ЗЮЛНЦ, събранието ще се проведе
в същия ден от 10 часа,
на същото място и при същия дневен ред.

Светозара Александрова – „Елена“, детайл (От изложбата „Лични митологии“)

ЛИЧНИ МИТОЛОГИИ

През октомври в салоните на „Шипка“ 6 се откри голяма живописна изложба „Лични митологии“, която безспорно е акцент в изложбената програма на СБХ за сезона. След направената от журито селекция в нея участват 99 автора с над 160 творби. Това голямо количество и разнообразие в жанрово и стилово отношение дава Възможност за различни коментари. И ако през последните десетилетия в световен план се говори за изчерпването на живописиста като изразно средство и едва в началото на 21 в. започва нейното реабилитиране, то в България тя несъмнено винаги е била и вероятно ще бъде водещото от визуалните изкуства.

Интелигентно поставената тема на изложбата „Лични митологии“ е по-скоро насочваща, отколкото ограничаваща или заглъжаваша, тя, според гумите на Станислав Памукчиев, секретар на секия „Живопис“ и организатор на изложбата има за цел да „защитава склонността на художника да търси и открива през личната си чувствителност и опитност големите и трайни измерения, да се обръща от крайното към безкрайното“. Без съмнение тези думи важат в пълна степен за трите великолепни творби на един от най-големите български художници Петър Дочев, който за съжаление загубихме наскоро. Чистата им изразна сила и мозъга красота, постигнати с лаконичност на изразните средства, ги превръщат в нещо много повече от картини – те са символи на вечните неща, устоите в кръговрата на всемира.

Естествен смислово-композиционен и естетически център на цялата експозиция, те поставят високи изисквания към всички заобикалящи ги творби. Може би това е логичното обяснение за явната диференциация между картините, показани съответно на първия и втория етаж на СБХ. В първия момент човек не може да се отърси от чувството, че гледа две съвсем различни изложби и това не е далеч от истината. Няма да е пресилено да се каже, че селекцията заела първия етаж, е репрезентативна за съвременната българска живопис, въпреки липсата на някои изявени художници в нея. Наред с утвърдените вече имена, сериозно са заявили присъствието си и младите автори. Дори възискателният зрител или познавач не би могъл да открие творба с ниско художествено качество или плитък замисъл. Като цяло самата тема „Лични митологии“ е третирана в дълбочина, а не повърхностно-иллюстративно. Далеч съм от мисълта, че някои от работите не търпят критика, но това е в зависимост от личните възгледи и предпочитания на наблюдателя.

Частта от изложбата експонирана на втория етаж бих определила по-скоро като „Любопитна“ и доста разнообразна, както в стилово отношение, така и по отношение на качеството. Не че тук липсва добра живопис. Но няма ясно изведена естетическа позиция, която да обедини творбите и да им придаде цялостен облик, както това е постигнато в залата на първия етаж. Създава се впечатление за подбор без определен критерий. Да не говорим, че някои от работите определено са под нивото на добрия вкус.

Картините, които според личното ми мнение са едни от най-силните в експозицията са „Утаено“ на Станислав Памукчиев, където с минималните средства на монохромното сиво и на обектите, „вписани“ в живописната тъкан, се постига не само естетична визия, но и смислова дълбочина, както и трите големи експресио-

нистични платна на Николай Майсторев, натоварени със силен емоционален заряд. Поставени в непосредствена близост до работите на Петър Дочев, което е не малко изпитание за всеки живописец, те им партнират достойно. Не мога да подмина и други с право утвърдени в българското изкуство автори, като Милко Божков, Мари-Терез Господинова и Надежда Кутева, които всеки по свой специфичен начин, постигат високо живописно майсторство. Творбите на Ивайло Попов и Валентин Дончевски правят впечатление с използваните от тях нетрадиционни за живописиста средства. Единият с асамблирани от метални отпазъци картини, а другият, използваш съчетание от компютърен печат, текстил и живописни акценти – постигат не само интересни като визия творби, но и насочват зрителя към философски разсъждения и обобщения. От поколението, което сега е около 40-те, т.е. творчески зряло, не мога да не изкажа предпочитанието си към интелигентната, концептуална живопис на Елена Панайотова и предизвикателните, като съдържание и изпълнение голямоформатни платна на Венцислав Занков. Динко Стоев показва експресивна сила в начина на своята работа – едри, отчетливи нервни мазки и остри цветови акценти изграждат живописната материя на неговите картини. Едни от впечатляващите творби в изложбата са изведените като естетика и навлизачи

Надежда Кутева - „Два змея – тракийска легенда“, детайл

по специфично-емоционален начин в темата за личното платно на Моника Попова. Друга млада авторка – Светлана Тодорова също се вдъхновява от личния си свят, за да го превъплъти със средствата на съвременната живопис в запомняща се фигурална композиция. Симеон Стоилов (чието синьо напомня за това на ИВ Клайн), Николай Петков и Николай Найденов успяват да изразят силата на въздействие на чистия равно положен цвят в минималстичните си картини. Съвсем различни като намерения са Любен Генов и Момчил Георгиев, които в своите платна търсят експресията на цветовете съчетания. Определено сполучливо участие в изложбата имат и младите автори Светозара Александрова, Симеон Шивачев и Марина Маринова. Очите на възрастни жени, пресъздадени от Светозара, оправдават напълно израза, че те са „прозорец към душата“, а композициите на двете г-ми се отличават с чистота на замисъла и стремеж към красотата. Едни от малкото картини на първия етаж, в които не виждам особен вътрешен потенциал са тези на Атанас Парушев и Росен Тошев, а в известна степен и на някои други автори, които предлагат според мен по-скоро външна красота, без дълбочина, без конфликт, без нещо което да те отпрати отвъд видимата страна на нещата. Лили Чаушева е показала две твърде скучни абстрактни композиции, които не носят кой знае какво авторско присъствие.

И ако в салона на първия етаж тук-там има по някоя творба, която може да бъде критикувана, то на втория положението е почти обратното – не са много картините, които заслужават особено внимание. Има немало илюстративни работи, наивни не само като изпълнение, но и като съдържание. Нямам предвид творби, изпълнени в стил наив, които носят своето очарование и се доближават до непосредствеността на детската рисунка, като тези на Володя Казаков, Иван Михайлов – Жани и Йоанна Николова. В този ред на мисли бих искала да обърна по-скоро внимание на няколкото автора, които според мен не трябва да бъдат поминавани. Не случайно платното на Веселин Начев, е поставено в центъра на експозицията – експресивната му живопис, включения текст, които въвеждат концептуален момент, имат силно изявено присъствие. Утвърдени художници с изграден собствен почерк като Долорес Дилова, Дарина Цурева, Андрей Янев, Ива Владимировича, Ангел Васев и др., въпреки че не ни изненадват, предлагат на вниманието на публиката творби на добро професионално равнище и поддържат нивото на изложбата. Искрената, дълбоко изживяна живопис на Красимир Добрев-Доктора, въпреки скромния си формат, според мен, е една от най-въздействащите в цялата експозиция. Младите автори Ива Яранова с оригиналната си сюрреалистично-наивистична образност, Иво Бистрички с естетичната си абстрактна композиция и Севда Потурлян с фината си стилизация, напомняща за декоративния стил в българската живопис от 20-те години на XX в., определено дават заявка да бъдат запомнени. Към тях бих приобщила и Радостина Драганова с оригиналните си гротескни автопортрети. Също така бих искала да спомена, като сполучливо и нестандартно представянето и на Калин Антонов, чийто портрет на „Брус Ли“, напомнящ кадър от анимационен филм, носи качествата на съвременна живопис.

Би могло още много да се коментира върху отделни автори или творби, но според мен е по-важно да се направят някои констатации, които настоящата изложба налага. Както вече споменах, големите живописни изложби, организирани на

Шунка 6, винаги предизвикват интерес и привличат огромен брой желаещи да участват в тях. Оттам се появява проблема как да се организират множество различни автори в една балансирана и естетически издържана експозиция, скрепена от обща идея. Смятам, че ако това не бъде постигнато няма смисъл от груповата или обща изложба въобще. Необходимата селекцията на творбите може да се осъществи, като те бъдат журирани по достатъчно строг и максимално обективен критерий или се повери на куратори. Практиката на каненето на куратори (стига всеки път те да не са едни и същи), които да организират подобни големи изложби, доказва че е удачен вариант. Ако в настоящата изложба бяха отпаднали грубо казано още поне 30% от работите, общата картина щеше да бъде много по-изведена като замисъл, и нямаше да се стигне до парадокса на фактически две различни по качество изложби, формално обединени под едно заглавие. Има и трети вариант, в случай че не се цели нещо повече от безпроблемно показване на картини, то по-добре е да бъде даден достъп на всички, които желаят да участват, без предварителна селекция. Така зрителят би бил единственият „съдник“, а и разочаровани няма да има.

Стефания Янакиева

В. Занков – „Пеперудите на моите кошмари“, детайл

УСЛОВИЯ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНКУРС ЗА ИДЕЕН ПРОЕКТ ЗА ЗНАМЕ НА ОБЩИНА ЕЛХОВО

Конкурсът се организира в изпълнение на решение на Общински Съвет Елхово 501/19/13.

ИДЕЙНИЯТ ПРОЕКТ ТРЯБВА ДА ОТГОВАРЯ НА ПРИЕТИТЕ ОТ ОС ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗНАМЕ НА ОБЩИНАТА:

I. ФОРМА.

1. Знамето на Общината има правоъгълна форма със съотношение на широчина към дължина – 3 : 5.
2. При вертикално окачено знаме, прикрепено към напречник, максималната му дължина може да достигне до пет широчини.
3. Размери: 18 x 30 см; 24 x 40 см; 90 x 150 см; 129 x 215 см

II. ЦВЕТОВЕ.

1. Цветовете са съобразени със спецификата и герба на Община Елхово.
2. Цветовете са определени по скалата на Пантон – за текстил и хартия.

III. МАТЕРИАЛИ.

1. *Текстил* – тъкан плат, сплитка лито. Платът е изтъкан от основни и вътъчни нишки с еднаква дебелина от 100 % химична коприна (*полиестерна – ПЕК, или полиамидна – ПАК, или вискозна – ВИК*).

Минималните изисквания, на които трябва да отговаря платът съвпадат с минималните изисквания за плата на националното знаме.

2. *Шевни конци* – състав еднакъв с този на плата.

3. *Носещо тяло* – гръжка за носене, стойка, напречник за вертикално окачено знаме, въже за пилон.

4. За провеждане на масови мероприятия знамето на общината може да се печата *Върху хартия с размери 18 x 30 см.*

IV. ИЗРАБОТВАНЕ.

1. Знамето се изработва така, че двете му страни да са равностойни. В левия край на знамето по цялата му широчина се прави погъв, отговарящ на диаметъра на носещото тяло. На останалите три страни се прави погъв с широчина от 0,7 см до 1,00 см.

2. Трите свободни края на общинското знаме могат да бъдат общити с ресни – *цвят злато, номер 15 – 0927 TC по скалата на Пантон – текстил*. Ресните са от същия текстилен материал и в зависимост от размера на знамето имат дължина от 3 см до 6 см.

V. ЗАКРЕПВАНЕ.

1. Закрепването на текстилната част на знамето към носещото тяло трябва да се извършва по начин, който да осигури достатъчна стабилност. Закрепването може да бъде по цялата широчина на лявата страна или в горния и долния ѝ край, за вертикално окачено знаме в горния и долния край.

VI. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ.

1. Информационна карта с препоръки за подгъване на знамето:

- пране;
- химическо чистене;
- сушене;
- гладене;
- съхранение;

2. Знамето да отразява спецификата на Община Елхово и да е съобразено с герба на града, да се знае какво символизируют знаците и цветовете.

Идейният проект да се представи на хартиен носител в срок до 17.00 ч на 31 януари 2006 г. В размери 70 x 100 см. В Центъра за услуги и информация на гражданите – гише № 1 – Деловодство.

Всеки участник в конкурса има право да представи по един проект.

Всеки проект трябва да съдържа предложение за цена, запечатано в малък плик и обяснителна записка, която да съдържа адрес и телефони за връзка, цветовете по скалата на Пантон за хартия и текстил, символика, съотношение на фигурите.

Офертите ще се оценяват от комисия, назначена от Кмета на Община Елхово. Кандидатите ще бъдат своевременно уведомен за деня, мястото и часа на разглеждане на офертите и по своя преценка могат да присъстват на заседанието на комисията.

Офертите ще получат комплексна оценка (до 100 точки) по следните критерии:

- най-пълно отразява спецификата на Общината – до 40 т.
- оригиналност – до 25 т.
- съобразено с герба на Общината – до 20 т.
- цена – до 15 т.

На първо място ще се класира офертата, събрала повече от половината от възможните точки.

На класираната на първо място оферта ще бъде изплатена предложената цена.

За допълнителна информация : тел 0478 / 88 010 – Д. Андонова

НА 15 ДЕКЕМВРИ Т.Г. ОТ 10 ДО 17 ЧАСА В ИЗЛОЖБИЯ САЛОН

НА IV ЕТАЖ, „ШИПКА“ 6 ЩЕ СЕ ПРИЕМАТ ТВОРБИТЕ ЗА ТРАДИЦИОННАТА КЕРАМИЧНА ИЗЛОЖБА „СВ. СПИРИГОН“
Изложбата се открива на 19 декември от 18 часа.

**ПРЕДСТОЯЩАТА НАЦИОНАЛНА СКУЛПТУРНА ИЗЛОЖБА
ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ**

В изложбения салон на I етаж на „Шипка“ 6.

Идейната насоченост на изложбата ще бъде **„Човекът и природата“**. Творбите за изложбата ще се приемат на 16 декември т.г. от 10 до 17 часа.
Откриване – 21 декември т.г. от 18 ч.

СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ УХУДОЖНИЦИ ИЗЛОЖБЕН ПЛАН – МЕСЕЦ ДЕКЕМВРИ 2005 г.

ул. „Шипка“ 6
Изложба – графика, акварел
„Живата геометрия“
Виолета Гривушка
2.XII.– 14.XI, V етаж, 18 часа

Изложба – конкурс за пребиваване
В Сите Ентернационал де з'Ар, Париж
16.XII. – 9.I., 18 часа
II, III етаж

Традиционна керамична
Спирогонова изложба
19.XII. – 13.I.
IV етаж, 18 часа

Национална изложба „Скулптура“
20.XII. – 15.I.
I етаж, 18 часа

ГАЛЕРИЯ „РАЙКО АЛЕКСИЕВ“
ул. „РАКОВСКИ“ 125

Изложба – живопис и скулптура
„Той“, Венцислав Занков
откриване 2 декември, 18 часа

От 30 юни до 12 юли 2005 г. продължи самостоятелната изложба – живопис на **Христо Николов** в Националния изложбен център за съвременно изкуство – „Шипка“ 6, IV етаж.

„В началото бе рисунката“ бе наречена изложбата организирана от секция „Монументални изкуства“, открита на 17 октомври 2005 г., III етаж в Националния изложбен център за съвременно изкуство – „Шипка“ 6.

На 14 октомври бе открита изложба „Лични митологии“ на секция „Живо-

пис“, експонирана на I и II етаж в Националния изложбен център за съвременно изкуство – „Шипка“ 6. В експозицията бяха представени всички поколения художници, които се извяват в областта на съвременната живопис.

Изложба на фондация „Стамен Григоров“ бе представена на IV етаж в Националния изложбен център за съвременно изкуство – „Шипка“ 6 в края на месец октомври 2005 г.

На 1 ноември 2005 г., **Кирил Христов** представи самостоятелна изложба – живопис в галерия „Райко Алексиев“, наречена „Странствания в натурата“.

Юбилейна изложба – живопис на **Евгений Бугаев** бе открита на 4 ноември т.г. в Националния изложбен център за съвременно изкуство – „Шипка“ 6, IV етаж.

Стела Борисова – „Автопортрет“

На 11 ноември 2005 г. на II и III етаж в Националния изложбен център за съвременно изкуство – „Шипка“ 6 бе открита изложба – **Национален конкурс за млади художници и критици, организиран от МФ „Св. Св. Кирил и Методий“**.

На 6 октомври т.г. в The Curb Artspace, Ню Йорк бе открита съвместна изложба – живопис на **Ромил Калинов и Илия Илиев**.

Съвместна изложба – живопис на **Андрей Даниел, Люгмил Лазаров и Веселин Начев** бе открита на 15 октомври т.г. в къща-музей „Георги Велчев“ – Варна.

Българският художник **Веселин Зигаров** бе удостоен със специалната награда на израелската национална комисия за ЮНЕСКО на 18 октомври т.г. на Единадесетата международна изложба на карикатурата, организирана в рамките на традиционния фестивал на изкуствата в град Хайфа. Изложбата тази година е посветена на темата „Транспорт и безопасни пътища“. В експозицията са представени трима български художници: Веселин Зигаров, Мирослав Божков и Николай Чобанов. Наградата бе връчена от кмета на град Хайфа Йона Яхав и от представителя на Българското посолство г-жа Райна Дормишкова.

78 художници от цялата страна отбелязаха 70 годишнината на Педагогическия колеж – Дупница с изложба в Градската галерия. **„Юбилеен каталог“** с ивентни репродукции и биографии на преподаватели и възпитаници на колежа бе представен на откриването на изложбата – 19 октомври 2005 г.

23 литографии на **ак. Светлин Русев** бяха представени в Център-ателие

„Николай Шмиргела“ на 26 октомври 2005 г. Библиофилското издание е уникален проект на галерия „Масларски“ с тираж 30 броя и 5 пробни отпечатъка.

На 31 октомври 2005 г. в салона-фоайе на IV етаж на „Шипка“ 6 бе открита изложба с детски рисунки от школата към читалище „Светлина“.

Живопис, графика и рисунки на **Любен Диманов** бяха представени в СГХГ. Изложбата бе открита на 1 ноември 2005 г.

Иван Газдов откри своя самостоятелна изложба в галерия Сибанк на 2 ноември 2005 г., наречена **„В локвата/логката на графиката“**.

На 3 ноември 2005 г. в галерия „Артфорум“, Пазарджик бе представена изложба – рисунка на **Методу Пешунов**.

На 3 ноември 2005 г. **Христо Веков** откри ретроспективна юбилейна изложба по случай своята 75 годишнина в Градската художествена галерия – Варна. Експозицията от 100 платна на автора бе представена от изкуствоведа Диана Вайкова-Мартине.

От 3 до 18 ноември т.г. продължи изложбата – скулптура на **Ангел Станев** в галерия „Максим“.

По повод 150 години от рождението на **Константин Величков** бе открита юбилейна изложба – живопис в галерия „Станислав Доспевски“ – Пазарджик.

В експозицията бяха представени 15 творби на Константин Величков, част от неговото оригинално, но негостатъчно популярно за широката общественост творчество.

На 8 ноември 2005 г. в ХГ „Жорж Папазов“ – Ямбол бе представена юбилейна изложба на **арх. Димитър Боджиев**.

На 10 ноември т.г. бе открита изложба – **Fragilitas** (крехкост) в Общинска галерия Данголови къщи – Севлиево. Участваха: **Катя Илиева** – скулптура, **Мирена Захариева** – плакати, **Стефан Божков** – графика, **Дарина Цурева**, **Лилия Балева**, **Мария Златанова** и **Диана Софрониева** – живопис.

На 30 септември т.г. се откри фестивалът „Донумента 2005“, посветен тази година изцяло на България. В продължение на един месец нашето изкуството и култура бяха в центъра на вниманието на публиката на Регенсбург, провинция Бавария и гостите от цяла Германия. „Донумента“ е дългосрочен проект, посветен на културите на всички страни по река Дунав, инициран от известната художничката Регина Хелвиг-Шмид, носителка на наградата „Жена на Европа“ за 2004 г. Тя събира екип от съмишленици и през 2003 и 2004 г. организира фестивалите „Донумента“, посветени на културата на Украйна и Молдова.

Събитието е под патронажа на Ян Фигел – член на Европейската комисия, Еберхард Зинер – баварският министър на европейските въпроси и Ханс Шайгингер – кмет на град Регенсбург. Програмата в рамките на „Донумента 2005“ бе изключително богата и с амбицията да покаже най-доброто от съвременното изобразително изкуство, фотография, документално и игрално кино, поезия и проза, музика, театър и тани. По общо мнение представените произведения и спектакли с посланията и качеството си, са не само „представителна извадка“ на арт сцената у нас, но и по-

казват световно ниво. Голямото българско представяне в Регенсбург започна с откриване на изложбите в Леерер Бойтел (градската художествена галерия), Залищадел (областна художествена галерия) и в Историческия музей. В експозициите бяха включени творби на **Агелина Попнегелева**, **Антон Терзиев**, **Димитър Яранов**, **Елена Панайотова**, **Ива Яранова**, **Йоан Кирилов**, **Красимир Добрев**, **Марцела Гемешева**, **Надежда Олег Ляхова**, **Ния Дечева**, **Петер Цанев**, **Расим**, **Станислав Памукчиев**, а извън залите в градска среда бяха показани инсталации на **Правголюб Иванов**, **Румен Михов** и **Надежда Олег Ляхова**. В търговския център „Ди Аркаген“ **Коста Тонев**, **Кирил Чолаков** и **Елена Панайотова** подредиха пространствени инсталации, които по забавен начин привлякоха вниманието на непредубедената публика. В галерията за фотография „Харалд Рааб“ със самостоятелни изложби се представиха **Йордан Йорданов** – **Юри** и **Иво Хаджумишев**. В деня на откриването бяха показани и пърформансите на **Агелина Попнегелева** „Нирвана“ и „Сияйно, пусто, извън...“ на **Ана Виленица** и **Венелин Шурелов**. В програмата бе представен и подбор на видеоарт от **Красимир Терзиев**, **Даниела Костова**, **Калин Серапионов**, **Стефан Николаев**, **Елена Панайотова** и **Агелина Попнегелева**.

О Б Я В А

Продава се електрическа преса за офорт 220 x 380 V. Размери на плата – 125 см дължина, 70 см. – ширина. Размери на валакя: диаметър – 20 см., ширина – 60 см. Цена 5000 евро. Тежина – 500 кг.

За контакти: **Валентин Каранетров**
тел: – 0049 176 221 310 46
0049 6142 899 689

30 ПОРТРЕТА ПЛЮС МИНУС 3 За изложбите на Светлана Тодорова в СГХГ и клуб „Апартамент“, септември–октомври 2005 г.

Изложбата „33+ –3“ портрета на мои приятели“ е вавилонско стълпотворение от образи, езици, култури, обичаи, движения и звуци, затворени между строгата геометрия на около тридесет платна, погредени в залата на СГХГ. Първото впечатление е малко смущаващо за зрител, ненадейно озвал се сред тези по-големи от естествена големина портрети. От тях се долавя аромата на тайнствен парфюм и екзотични цветя, на чаша червено, изпито някъде из парижките бистра, на сладостен геканс... или изобщо „като нищо на света“, както би казал Сароян. Но от тези картини, сякаш през втрепенците и изпитателно гледащи очи на Давид, Жан Ив, Аруна, Марина, Биляна, Рерагс, Клеопатра или Стефания изтича превърнал се в материална субстанция поток от въпроси... – застнали в преднамерено театрализиранни пози, жестове, движения, мимики, жестикулации, крещящи в ушите на зрителя: ЕТО МЕ, ТОВА СЪМ АЗ! Жив съм, тук и сега, на тази шизофренична планета, някъде между Париж, Германия, Тунис, Буркина Фасо и Софийската градска художествена галерия.

Светлана Тодорова е от онази генерация български артисти, която се появи около средата на деветдесетте години в културна и художествена ситуация, която най-мекото казано може да се определи като противоречива. От едната страна стояха безнадежно амортизираните „високи пластически стойности“, а от другата се зъбеа вече институционализираните „неконвенционални форми“. Светлана познаваше и едните и другите, и завършвайки Художествената академия, първото и най-важ-

но нещо за нея беше да забрави колкото се може по-бързо всичко научено в нея. Освен най-важното: да наблюдава света около себе си. Картините ѝ са пълстра смес от попкултура, субкултура, глобализация, но най-вече автобиография. От монументализма на мексиканската школа или италианското куатроченто, през поп арта, комикса, уличните графити, телевизионната реклама до собственото изострено светоусещане, превръщашо се във взривоопасна смес от динамика, цвят и напрежение, прег която може да ти се случи всичко друго, освен да останеш безразличен.

Тя избра хладния обективизъм на ре-

алистичната форма не заради самата форма, а заради най-прекия път от нея до съдържанието, (в равни дози от документализъм и идеализация на художествения образ) път без излишни и кучи художически фокуси, зад които лесно можеш да скриеш факта, че няма какво да кажеш.

Учили са ни, че в епохата на римския републикански портрет скулпторът не е спестявал на портретувания нищо от онова, с което природата го е надарила или ошетила. На идеализацията се е гледало като на красив, но лицемерен начин за изопачаване на истината. Нещо от този демократизъм откривам и в портретите на Светла Тодорова – безхитролната класическа маслена техника, на която се гледа единствено като на медия, директния въвеждащ ракурс на тялото или лицето, изявяващ неговата същност, уловения върхов момент на движението, разкриващо не

анатомичния, а психологическия статус на модела. Всички тези „33+ -3“ (както гласи заглавието на изложбата) портрета на хора, които в един или друг момент съдбата е срещнала с тяхната художничка, всъщност са откровен до жестокост групов портрет на едно поколение, чиято етническа, расова, културна или цивилизационна принадлежност отстъпва пред уникалността на човешката личност.

Склонен съм да разглеждам големите документално-алегорични портрети от последната изложба на Светлана Тодорова като страници от една визуализирана автобиография, като регове от един негописан (и негорисуван текст), отворен за предстоящи или все още непреживени мигове, срещи, погледи, гуми, жестове и звуци, които всъщност са всичко онова, което наричаме наш живот.

Николай Ушавалийски

РАЗМИСЛИ ЗА РИСУНКАТА

по повод изложбата на секция „Монументални изкуства“ към СБХ
„В началото бе рисунката“

Изложбата на секция „Монументални изкуства“ обединява творци, изявяващи се в различни сфери на монументалистиката. Тази експозиция е своеобразно продължение на изявите на секцията, само че в друг аспект на творческа реализация. Става дума за участието на част от художниците в експозиция в рамките на XXV строителен панаир в зала „Фестивална“ (7-14 октомври). На строителното изложение стенно-монументалната декорация, интегрирана като част от пространството на българския дом е заявка за желанието на художниците-монументалисти да се адаптират в пазарната ситуация и да реализират ефективна комуникация със съвременната публика. В изложбата „В

началото бе рисунката“ виждаме групи измерения от адаптивността на художника-монументалист както и от активността на секцията към СБХ.

Настоящата изложба ни дава повод да се замислим какви са онези специфични особености, които отличават рисунката на един стенописец. Изложените творби са много разнообразни като техника, материал и вид изкуство. Сред произведенията намират място самостоятелни рисунки, рисунки в границите на проект, картони, снимки от стенно-монументални творби, както и реализации в материал. В този мащаб, експозицията поставя въпросите за свободата и непосредствеността в рисунката, за ролята ѝ като етап в проектиране-

то и за същността ѝ при формирането на специфичния възглед за пространствена комуникация на художника-монументалист. Конструктивно и синтетично измерение на творческа свобода предлагат рисунките на Димитър Касабов. Друг възглед, съвместил пиетет към гетайла и лаконизъм на формално-пластичния строеж на изображението показват рисунките на Константин Марков „Усещане за лято“ и „Бук“.

Изключително интересно по рога си осмисляне на значението на рисунката предлага Олег Гочев с мозайката си „От началото до края“. Тя е пример за това как един художник интерпретира оригинално заложената „рамка“ на изложбата. Мозайката на Гочев предлага многопланова интерпретация. На първо място, мотивът – любовта – отправя към нещо вечно, в което се разчита посланието „от началото до края“. На втори план, той показва зараждането и разгръщането на мотива, интерпретиран като лаконично разкадроване на сюжета, свързан освен със смисловата страна, и с пластичното изграждане на творбата. (Това на практика е третият пласт от семантичното звучене на заглавието „От началото до края“). По

този начин Олег Гочев показва пътя, който е изминал като автор на това произведение. Тези малки рисунки с молив, туш и цвят маркират етапите, през които художникът преминава, за да достигне до реализацията в материал – едноименната мозайка. За него рисунката се утвърждава като необходим етап или по-скоро смислов пласт, който

насочва към формирането на концепцията на монументалиста.

Тази изложба е повод и много групи художници да покажат какво означава пътят от рисунката към реализацията в материал. Към тези творци могат да се посочат участниците в конкурса за витраж за БНБ – Венера Константинова, Марин Коцев, Марин Маринов, Цветан Стоянов.

Ако трябва с няколко гуми да се определя характера на тази изложба, то това е разнообразието, свободата и динамиката. Онова, което отличава показаните рисунки е присъствието на конструктивното начало. То е характерен елемент, изграждан и развиван в мисленето на този тип художници, свикнали да се съобразяват с изискванията на среда и материал. За художника монументалист рисунката рядко е самоцел. Тя е своеобразна дисциплина на мисленето. Многоаспектни и съвременни модерни измерения на рисунката могат да се открият и в мозайката, и в стенописа, и във витража.

Друг е въпроса, каква част от творците реално са се вписали в своеобразната рамка на експозицията и са спазили условната ѝ посока – да покажат онова,

Панайот Панайотов – „Рисунка“

което рядко се вижда при градежа на стенописна творба. И каква част от авторите изтъкват скритите в рисунката особености на мисленето си, като представят на публиката самостоятелни рисунки, рисунки-ескизи или рисунки като фази от изграждането на стенно-монументални творби.

Даниела Чулова-Маркова

Съобщения

**ПО РЕШЕНИЕ НА ИБ НА СБХ
СЕ ВЪВЕЖДАТ НОВИ ЦЕНИ ЗА ЕДНА НОЩУВКА
ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ТВОРЧЕСКИТЕ БАЗИ ПРЕЗ ЗИМНИЯ ПЕРИОД,
СЧИТАНО ОТ 1 НОЕМВРИ 2005 г. КАКТО СЛЕДВА:**

**1. За базите в Балчик, Боженци, Велико Търново,
Долна Баня, Сливен и София:**

- за членове на СБХ и семействата им... 8 лв.
- за членове на ТФ и семействата им... 9 лв.
- за гости... 12 лв.
- за чужденци... 10 евро

2. За база Вършеи:

- за членове на СБХ и семействата им... 7 лв.
- за членове на ТФ и семействата им... 8 лв.
- за гости... 10 лв.
- за чужденци... 8 евро

3. За графична база Самоков:

- за печатащи там автори... 5 лв.
  - за всички останали - по цени от т. 1
- Такса за пенсионери... 50 % от цената
Такса за походно легло... 50 % от цената

Допълнителна информация и заявка:

Иванка Атанасова, ТФ на СБХ, ул. „Шипка“ 6, III ет., тел.: 846 52 13

IN MEMORIAM

**Дешка Миткова
(1925–2005)**

Талантлива ученичка на акад. Дечко Узунов, Дешка Миткова работи в областта на съвременната живопис, промишления и интериорен дизайн.

Отдавайки целия си живот и творческа енергия на изкуството, тя е художник със значителен принос в историята на съвременната ни пластическа култура.

**Марин Гогев
(1934–2005)**

Марин Гогев участва във всички изложби, организирани от Съюза през втората половина на XX век. Като живописец и проникновен художник пейзажист, той остава в историята на съвременното ни изобразително изкуство.

ПОКЛОН ПРЕД ПАМЕТА ИМ!